
ZBO R NIK ADOVA PROCEEDINGS

*THE TWENTY-FOURTH REGIONAL
SYMPOSIUM IN SMALL ANIMAL
CLINICAL PATHOLOGY
AND THERAPY*

*DVADESET ČETVRTO REGIONALNO
SAVETOVANJE IZ
KLINIČKE PATOLOGIJE
I TERAPIJE MALIH ŽIVOTINJA*

Clinica veterinaria 2023.

Fruška gora, 08-10. jun 2023. godine

OGRANIZACIONI ODBOR
ORGANIZING COMMITTEE

Mirilović Milorad, Krstić Vanja, Ilić Vojislav, Nešić Vladimir, Davitkov Darko, Milčić
Matić Natalija, Čalić Miloš, Vasiljević Maja, Kovačević Filipović Milica

PRESEDNIK
CHAIRMAN

Krstić Vanja

POTPRESEDNIK
VICECHAIRMAN

Ilić Vojislav

PROGRAMSKI ODBOR
SCIENTIFIC COMMITTEE

Magaš Vladimir, Vučićević Miloš, Toholj Bojan, Milčić Natalija

SEKRETAR
SECRETARY

Davitkov Darko

SEKRETARIJAT
SECRETARIAT

Đurić Miloš, Ilić Božović
Anja

UREDNIK
EDITOR

Nešić Vladimir

PREPRESS
Nešić Vladimir
Davitkov Darko

IZDAVAČ
PUBLISHER

Fakultet veterinarske medicine Univerziteta u Beogradu

ŠTAMPA

Fakultet veterinarske medicine, Beograd. Tiraž 300 primeraka

ISBN
978-86-80446-64-6

GODINA
2023.

FAKULTET VETERINARSKE MEDICINE, UNIVERZITET U
BEOGRADU

VETERINARSKA KOMORA SRBIJE

ZBORNİK PREDAVANJA

DVADESET ČETVRTOG
REGIONALNOG SAVETOVANJA
IZ KLINIČKE PATOLOGIJE I TERAPIJE
MALIH ŽIVOTINJA

Clinica veterinaria 2023

Fruška gora, 08-10. jun 2023. godine

S A D R Ź A J

PREDAVANJA PO POZIVU

Trujanović Robert: <i>ANESTEZIJA PACIJENTA SA SRČANIM OBOLJENJEM</i>	1
Trujanović Robert: <i>PERIOPERATIVNA ANALGEZIJA KOD HIRURŠKIH ZAHVATA NA ZADNJOJ NOZI</i>	5
Kreszinger Mario, Pećin Marko: <i>DISLOKACIJA PATELE KOD PASA – PRAVILNO DIJAGNOSTIKOVATI I GRADIRATI.....</i>	8
Kreszinger Mario, Pećin Marko: <i>DISLOKACIJA PATELE KOD PASA – ADEKVATNO HIRURŠKI SANIRATI.....</i>	9
Krnjajić Dejan, Marjanović Đorđe, Trailović Saša, Nešić Vladimir : <i>PRIMENA PSIHOTROPNIH KONTROLISANIH SUPSTANCI I ANTIBIOTIKA U VETERINARSKOJ MEDICINI – ZAKONSKI OKVIRI I PRAKTIČNI PRISTUP</i>	10
Davitkov Dajana, Nešić Vladimir: <i>FORENZIČKA ISPITIVANJA U MALOJ PRAKSI</i>	16
Nešić Vladimir, Davitkov Dajana: <i>NAJČEŠĆE STRUČNE GREŠKE U MALOJ PRAKSI.....</i>	20
Stanišić Ljubodrag, Magaš Vladimir, Nedić Svetlana, Maletić Milan, Vakanjac Slobodanka, Nestorović Ivan, Đurić Miloje: <i>VEŠTAČKO OSEMENJAVANJE KUJA – MALE TAJNE I VELIKE ZABLUDE.....</i>	24
Magaš Vladimir, Ljubodrag Stanišić, Nedić Svetlana, Maletić Milan, Vakanjac Slobodanka, Ivan Nestorović, Miloš Pavlović, Đurić Miloje: <i>CARSKI REZ KOD KUJA – U PRAVO VREME I NA PRAVI NAČIN</i>	28

RADIONICE

Kovačević Filipović Milica, Milčić Matić Natalija, Francuski Andrić Jelena, Ilić Božović Anja
CITOLOGJA U SVAKODNEVNOJ KLINIČKOJ PRAKSI (LIMFNI ČVOROVI, KUTANE I SUBKUTANE MASE).....33

Kreszinger Mario, Pećin Marko:
DISLOKACIJA PATELE KOD PASA38

PRIMENA PSIHOTROPNIH KONTROLISANIH SUPSTANCI I ANTIBIOTIKA U VETERINARSKOJ MEDICINI – ZAKONSKI OKVIRI I PRAKTIČNI PRISTUP

Krnjajić Dejan, Marjanović Đorđe, Trailović Saša, Nešić Vladimir
Fakultet veterinarske medicine, Univerzitet u Beogradu

Antibiotici predstavljaju jedno od najznačajnijih dostignuća dvadesetog veka i "kamen temeljac" terapije infektivnih oboljenja. Imajući u vidu načine prenošenja rezistencije, pre svega putem plazmida, sposobnost sticanja otpornosti bakterija prema antibioticima predstavlja veoma dinamičnu i nepredvidljivu pojavu posledično prećenu sve učestalijom neefikasnošću terapije.

Brojna naučna istraživanja ukazuju na kontinuirano pojavljivanje i širenje rezistencije kod bakterija, što opravdava strahovanja o povratku čovečanstvo u doba preantibiotske ere i pojavi fatalnih infektivnih oboljenja ljudi i životinja.

Generalna skupština Ujedinjenih nacija usvojila je 21.09.2016. godine deklaraciju o rastućoj opasnosti od rezistentnih mikroorganizama prema antibioticima i neophodnosti preduzimanja opsežnih i koordinisanih aktivnosti u rešavanju ovog gorećeg globalnog problema, a koji dotiče zdravlje ljudi, zdravlje životinja i proizvodnju hrane.

Na osnovu navedene deklaracije Ujedinjenih nacija, Vlada Republike Srbije donela je 7. februara 2019. godine Uredbu o Nacionalnom programu za kontrolu rezistencije bakterija na antibiotike za period 2019-2021. i koja je objavljena u Službenom glasniku Republike Srbije 08/2018 od 08.02.2019. godine. Prema akcionom planu bilo je planirano između ostalog:

- razvoj softverskog rešenja za praćenje rezistencije kod životinja

- prikupljanje podataka o prometu antibiotika u veterinarskoj medicini,
- razvoj softvera elektronskog sistema za praćenje prometa antibiotika u veterinarskoj medicini,
- unapređenje prikupljenih podataka o prodaji prema vrstama životinja,
- priprema nacionalnih vodiča za upotrebu antibiotika u veterinarskoj medicini.

Usled brojnih kako objektivnih tako i subjektivnih razloga većina planiranih aktivnosti nije realizovano, a u cilju poboljšanja kontrole antimikrobne rezistencije kod životinja neophodno je bez odlaganja:

- primeniti Nacionalni program i akcioni plan za kontrolu rezistencije bakterija na antibiotike,
- izraditi i implementirati smernice odgovorne upotrebe antimikrobnih sredstava u veterinarskoj medicini,
- uspostaviti sistem nadzora potrošnje antimikrobnih sredstava u skladu sa Uredbom (EU) 2019/6,
- uspostaviti monitoring antimikrobne rezistencije komensalnih i zoonotskih bakterija kod domaćih životinja u skladu sa zahtevima Odluke (EU) 2020/1729.

U psihoaktivne kontrolisane supstance spadaju: 1) opojne droge, odnosno narkotici, 2) psihotropne supstance, 3) proizvodi biološkog porekla koji imaju psihoaktivno dejstvo i 4) druge psihoaktivne kontrolisane supstance a njihova proizvodja, promet i primena regulisani su ZAKONOM O PSIHOAKTIVNIM KONTROLISANIM SUPSTANCAMA ("Sl. glasnik RS", br. 99/2010 i 57/2018). Na osnovu ovog zakona, opojna droga je svaka supstanca biološkog, odnosno sintetskog porekla koja se nalazi na Spisku supstanci (koji ide kao prilog zakona), u skladu sa Jedinstvenom konvencijom o opojnim drogama ("Službeni list SFRJ", broj 2/64), odnosno supstanca koja deluje primarno na centralni nervni sistem smanjujući osećaj bola, izazivajući pospanost ili budnost, halucinacije, smetnje u motornim funkcijama, kao i druge patološke ili funkcionalne promene centralnog nervnog sistema. Psihotropna supstanca je svaka supstanca biološkog, odnosno sintetičkog porekla koja se nalazi na Spisku, u skladu sa Konvencijom o psihotropnim supstancama ("Službeni list SFRJ", broj 40/73), odnosno supstanca koja deluje primarno na centralni nervni sistem i menja

moždane funkcije, zbog čega se menja percepcija, raspoloženje, svest i ponašanje.

Zakon o lekovima i medicinskim sredstvima ("Sl. glasnik RS", br. 30/2010, 107/2012, 113/2017 - dr. zakon i 105/2017), predviđa da ovi lekovi spadaju u potkategoriju lekova koji se izdaju isključivo uz lekarski recept. U Srbiji je na žalost registrovano tek nekoliko lekova iz ove grupe i to opšti anestetici: izofluran, ketamin i tiletamin; α_2 adrenergički agonisti: medetomidin, deksmedetomidin i ksilazin i α_2 adrenergički antagonist: atipamezol. Međutim, na osnovu Zakona o lekovima, „Ukoliko za lečenje određene životinjske vrste ne postoji veterinarski lek, za određenu životinjsku vrstu može se upotrebiti lek namenjen za upotrebu u humanoj medicini, ako je za takav lek izdata dozvola za lek i ako ne postoji kontraindikacija za njegovu primenu“. Indikacije za primenu psihotropnih susptanci u veterinarskoj medicini su pre svega opšta anestezija uključujući premedikaciju zatim sedacija, terapija bola, epilepsija i lečenje konvulzija i lečenje poremećaja ponašanja životinja. U poredjenju sa ostalim zemljama u Evropi, kod nas je u veterinarskoj medicini registrovan relativno mali broj psihoaktivnih lekova. Na oficijalnom sajtu EU može se proveriti dostupnost svih registrovanih lekova, pa su tako za upotrebu u veterinarskoj medicini registrovani barbiturati, benzodiazepini, opioidni analgetici, antipsihotici i dr. S obzirom na sve veće potrebe za specifičnim lekovima u farmakoterapiji socijalnih životinja ovakav trend se može očekivati i u Srbiji. Pretragom baze podataka registrovanih lekova u EU može se videti da su registrovani opšti anestetici: sevofluran, alfaksalon, tiopenton natrijum, propofol; antikonvulzivi/antiepileptici: kalijum bromid, fenobarbiton, fenitoin; opioidni analgetici: metadon hidrohlorid, levometadon, butorfanol, fentanil, tramadol, buprenofrin; neuroleptici/sedativi: acepromazin, azaperon, diazepam, ksilazin, brotizolam. Posebno je interesantno da su u veterinarskoj medicini registrovani i lekovi koji utiču na ponašanje životina, inhibitor preuzimanja serotonina, fluoksetin i klomipramin, triciklični antidepresiv.

Brojni su problemi vezani za primenu psihotropnih lekova u veterinarskoj medicini. Navešćemo samo neke kao što je nedostupnost i problemi vezani za specifičnosti farmaceutskih formulacija koje se nalaze na tržištu. Ovi lekovi ispoljavaju i različitu efikanost kod životinja u odnosu na ljude (klavitative i kvatnitive razlike), dok je čest slučaj da ne postoji mogućnost preciznog doziranja lekova iz humane palete. Problem je i u nedovoljno preciznim odredbama Zakona o psihotropnim kontrolisanim supstancama (koje se odnose na upotrebu u veterinarskoj medicini) kao i

posebnom načinu propisivanja na recept doktora veterinarske medicine.

Definitivno, potrebe farmakoterapije socijalnih životinja sve više zahtevaju primenu psihoaktivnih supstanci i učešće ove grupe lekova u ukupnoj potrošnji lekova u veterinarskoj medicini raste. Neophodno je da ovakvi lekovi, pored sistema kaskada, koje predviđa i naš zakon, budu registrovani posebno za veterinarsku upotrebu, čime bi se povećala njihova dostupnost, olakšala primena i omogućilo doktorima veterinarske medicine da ih nesmetano koriste u svakodnevnoj praksi.

CIP - Каталогизacija u publikaciji
Народна библиотека Србије, Београд

636.09(048)(0.034.2)

РЕГИОНАЛНО саветовање из клиничке
патологије и терапије малих
животиња (24 ; 2023 ; Фрушка гора)

Clinica veterinaria 2023 [Elektronski izvor] : zbornik predavanja
Dvadeset četvrto regionalno savetovanje iz kliničke patologije i terapije
malih životinja. Fruška gora, 08-10. jun 2023. godine / Organizatori: Fakultet
veterinarske medicine, Univerzitet u Beogradu i Veterinarska komora Srbije
: Urednik Nešić Vladimir. - Beograd : Fakultet veterinarske medicine, 2023
(Beograd : Fakultet veterinarske medicine). - 1 elektronski optički disk (CD-
ROM) ; 12 cm

Sistemski zahtevi: Nisu navedeni. - Nasl. sa naslovne strane dokumenta.
- FI
publikacija u formatu pdf opsega 38 str. - Tiraž 300.

ISBN 978-86-80446-64-6

a) Ветеринарска медицина -- Апстракт

COBISS.SR-ID 117678089